

**Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна
академія ім. Тараса Шевченка**

Кафедра біології, екології та методик їх навчання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВСТУП ДО ФАХУ З ЕЛЕМЕНТАМИ ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ ПРАКТИКИ

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

освітньо-професійна програма Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

Робоча програма освітнього компоненту «Вступ до фаху з елементами пропедевтичної практики» для студентів, які навчаються за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Кременець. 2022. 16 с.

Розробник програми:

Бондаренко Т.Є., викладач кафедри біології, екології та методик їх навчання, кандидат педагогічних наук

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри біології, екології та методик їх навчання

Протокол № 1 від „31” серпня 2022 року

Завідувач кафедри

Н. Цицюра

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Вступ до фаху з елементами пропедевтичної практики» складена згідно з освітньо-професійною програмою підготовки бакалаврів з галузі 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини).

Предметом вивчення навчальної дисципліни є положення про основи організації, систему, сутність і функції професійної діяльності і формування особистості педагога у закладі вищої освіти.

Вивчення дисципліни «Вступ до фаху з елементами пропедевтичної практики» сприяє ознайомленню здобувачів вищої освіти з основними компетентностями педагога, професійно-педагогічної комунікації, структурою педагогічного закладу вищої освіти, видами навчальних занять у закладах вищої освіти, особливостями самостійної та наукової роботи здобувачів вищої освіти, розвивати вміння вчитися, прагнення до самоосвіти та самовиховання упродовж життя.

Міждисциплінарні зв'язки: Педагогіка, Психологія, Методика навчання біології та основ здоров'я, Методика позакласної та позашкільної біолого-екологічної освіти.

Ключові слова: освітній процес, педагогічна професія, педагогічне спілкування, самостійна робота, структура педагогічної діяльності.

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Найменування показників	Характеристика освітнього компоненту	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Рік підготовки:	
		I-й	I-й
Змістових модулів – 2	Спеціальність 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)	Семестр	
Загальна кількість годин – 90		I-й	I-й
		Лекції	
		16 год.	4 год.
		Практичні	
	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	18 год.	6 год.
	освітньо-професійна програма: Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)	Самостійна робота	
		46 год.	70 год.
		Індивідуальні завдання	
		10 год.	10 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3		Форма контролю – залік	

Для денної форми навчання – 37,8% : 62,2%.

Для заочної форми навчання – 11,1%:88,9%.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення освітнього компоненту «Вступ до фаху з елементами пропедевтичної практики» полягає в тому, щоб озброїти здобувачів вищої освіти знаннями про сутність та особливості педагогічної діяльності, ознайомити з основними компетентностями педагога, особливостями професійно-педагогічної комунікації, структурою педагогічного закладу вищої освіти, видами навчальних занять у закладах вищої освіти, особливостями самостійної та наукової роботи здобувачів вищої освіти, сформуванню умінь вчитися, прагнення до самоосвіти та самовиховання упродовж життя.

Основними **завданнями** вивчення навчальної дисципліни «Вступ до фаху з елементами пропедевтичної практики» є:

1. Дати знання про структуру, зміст, характер і специфіку майбутньої професійної діяльності.
2. Розкрити шляхи формування культури педагогічного спілкування;
3. Сформуванню у здобувачів вищої освіти загальне уявлення про педагогічну творчість як невід'ємну складову професійної майстерності майбутнього педагога.
4. Ознайомити зі змістом та основними формами навчання у закладі вищої освіти.
5. Дати уявлення про важливість самоосвіти та самовиховання майбутнього педагога упродовж життя.

Здобувачі освіти мають:

знати:

- вимоги до організації освітнього процесу згідно кредитно-трансферної системи;
- становлення і розвиток педагогічної професії;
- особливості педагогічної професії;
- структуру педагогічної діяльності;
- стилі педагогічної діяльності;
- вимоги до особистості педагога;
- сутність та структуру педагогічного спілкування;
- особливості організації освітнього процесу у педагогічних закладах вищої освіти;
- вимоги до організації навчальної праці здобувача вищої освіти;
- самовиховання в системі підготовки майбутнього педагога.

вміти:

- продуктивно та самостійно працювати, успішно займатись самоосвітою;
- володіти прийомами самовиховання;
- застосовувати на практиці набуті теоретичні знання;
- удосконалювати навички самопізнання, самооцінки, самоконтролю, самовиховання інтелекту та почуття волі, культуру навчальної праці;
- користуватися прийомами мнемотехніки, ефективного спілкування;
- здійснювати профілактику професійного вигорання;
- складати професіограму педагога;
- створювати власний імідж майбутнього педагога;
- творчо підходити до розв'язання педагогічних ситуацій;
- володіти прийомами педагогічної комунікації (вербальної, невербальної та комп'ютерної).

Програмні компетентності, які формуються під час вивчення освітнього компонента:

Інтегральна компетентність

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми в галузі освіти, що передбачає проведення досліджень і здійснення інновацій та характеризується комплексністю і невизначеністю умов та вимог

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК2. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК6. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК7. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні, діяти на основі етичних правил та академічної доброчесності.

ЗК10. Здатність працювати в команді, використовуючи навички міжособистісної взаємодії.

ЗК12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК1. Здатність усвідомлювати соціальне значення педагогічної професії та дотримуватися принципів професійної етики вчителя біології та основ здоров'я.

ФК2. Здатність проектувати і провадити освітній процес із врахуванням сучасного розвитку суспільства та особистісної характеристики учня.

ФК3. Здатність оперувати категоріально-поняттєвим апаратом сучасної психології та педагогіки.

ФК4. Здатність до критичного аналізу власної педагогічної діяльності, особистісного та професійного самовдосконалення, навчання і саморозвитку.

ФК5. Здатність проявляти креативність у розробці навчально-методичних матеріалів та здійсненні педагогічних досліджень.

ФК10. Здатність добирати та використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання біології та основ здоров'я, виховання і розвитку учнів

ФК11. Здатність діагностувати і оцінювати рівень розвитку, досягнення й освітні потреби учнів.

ФК12. Здатність формувати компетентнісний потенціал навчальних предметів «Біологія» та «Основи здоров'я».

ФК13. Здатність керуватися у професійно-педагогічній діяльності міжнародними та вітчизняними нормативно-правовими документами.

ФК14. Здатність трансформувати і впроваджувати прогресивний педагогічний досвід у власній професійній діяльності.

ФК15. Здатність ефективно комунікувати, формувати сприятливий соціально-психологічний клімат у спільноті педагогічного колективу і класу, формувати команду, мотивувати інших до досягнення поставлених цілей.

Програмні результати навчання:

РН1. Осмислювати соціальну значущість педагогічної професії, підвищувати особистісний і професійний розвиток, виявляти здатність до самоорганізації професійної діяльності, застосовувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних практичних задач.

РН2. Вміти використовувати різноманітні ресурси для пошуку потрібної інформації, критично аналізувати й опрацьовувати інформацію з метою використання її у сфері професійної діяльності із дотриманням принципів академічної доброчесності.

РН4. Володіти інформаційно-комунікаційними технологіями і застосовувати їх для вирішення дослідницьких та практичних завдань у професійній галузі.

РН6. Знати загальну структуру педагогічної та освітньої діяльності; розуміти психологічні механізми та закономірності, які лежать в основі виховання особистості, характеризувати психологічні особливості педагогічного спілкування та функціонування педагогічного колективу.

РН7. Уміти встановлювати комунікативний контакт із учнями із врахуванням їх індивідуальних особливостей та збереження належного рівня психічного здоров'я усіх учасників освітнього процесу.

РН13. Уміти організовувати освітній процес, адаптуючи його до рівня підготовки учнів; застосовувати відповідні методи та технології навчання з урахуванням особистісних характеристик школярів.

РН16. Здатність організовувати освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу.

РН17. Уміти використовувати основні нормативні документи в галузі освіти для здійснення професійної діяльності.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ І ОСОБИСТІТЬ ПЕДАГОГА

Тема 1. Загальні засади педагогічної професії.

Сутність і функції педагогічної діяльності. Становлення і розвиток педагогічної професії. Особливості педагогічної професії. Структура педагогічної діяльності.

Тема 2. Учитель як суб'єкт педагогічної діяльності.

Структура кваліфікаційної характеристики вчителя. Стилi педагогічної діяльності. Типи особистості вчителя. Педагогічний імідж та самопрезентація. Права і обов'язки педагогічних працівників. Роль особистісних якостей учителя в педагогічній діяльності. Професійний потенціал учителя. Педагогічна техніка і творчість.

Тема 3. Вимоги до професійної підготовки вчителя

Система підготовки кадрів для біологічної та валеологічної освіти в Україні. Професійний стандарт за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти». Професіограма вчителя біології, основ здоров'я. Зміст навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Біологія та здоров'я людини».

Професійно зумовлені вимоги до особистості педагога. Роль особистісних якостей учителя в педагогічній діяльності.

Тема 4. Педагогічне спілкування, його структура, функції, стилі. Мистецтво педагогічного спілкування.

Сутність педагогічного спілкування. Структура педагогічного спілкування. Стилi педагогічного спілкування. Вимоги до педагогічної комунікації, особливості педагогічного спілкування, стилі та види спілкування. Вербальна, невербальна, комп'ютерна комунікація педагога згідно вимог сучасного інформаційного суспільства. Емоційний інтелект.

Вимоги до педагогічної комунікації. Комунікабельність у структурі професійної компетентності педагога. Педагогічний конфлікт і причини його виникнення. Поведінка педагога в конфліктній ситуації.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПІДГОТОВКА ПЕДАГОГА У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Тема 5. Заклад вищої освіти і організація освітнього процесу в ньому

Модернізація вищої освіти в Україні згідно з вимогами кредитно-трансферної системи навчання. Основні завдання, принципи та етапи формування Європейського простору вищої освіти. Запровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу у вищих навчальних закладах України. Європейська система трансферу кредитів – ECTS.

Принципи, шляхи і засоби адаптації вищої освіти України до Європейського простору вищої освіти.

Форми організації навчання у закладі вищої освіти. Зміст та організація освітнього процесу у вищій школі. Правила та обов'язки студентів. Основні форми організації навчання у закладі вищої освіти (лекції, практичні заняття, самостійна робота студента, різні види практики). Кваліфікаційні роботи та курсові проекти.

Тема 6. Організація навчальної, наукової та самостійної роботи здобувача вищої освіти

Навчальна діяльність. Культура навчальної праці студента. Гігієна розумової праці студента. Працездатність та умови її збереження. Наукова діяльність. Загальна схема наукового дослідження та організація творчої діяльності. Робота над статтями та доповідями. Поняття про академічну доброчесність, організація її забезпечення у ЗВО.

Самостійна робота студента та її види. Творча робота студентів. Наукова робота студентів у системі професійної підготовки. Роль педагогічної практик и у підготовці вчителя. Пропедевтична практика, пробні уроки, виробнича практика.

7. Здоровий спосіб життя здобувача вищої освіти.

Здоров'язберігаючі технології в навчанні. Запобігання емоційним, фізичним і психічним перевантаженням під час навчання у закладі вищої освіти. Необхідність фізичної активності і правильного харчування в умовах інтенсивних розумових навантажень. Правила ефективного відпочинку.

Тема 8. Самовиховання і саморозвиток педагога
Всебічний розвиток як засіб професійної підготовки особистості та самовиховання. Професійне вигорання та його профілактика. Поняття професійного самовиховання.

Роль професійного самовиховання у формуванні особистості педагога. Самоосвіта. Самопізнання. Самооцінка. Професійний ідеал. Самозобов'язання. Самоконтроль. Самозвіт. Засоби самостимулювання. Самопереконавання. Аутотренінг. Емпатія. Самовиховання інтелекту, почуття волі. Професійне зростання педагога.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лекції	практичні	індивідуальна робота	самостійна робота		лекції	практичні	індивідуальна робота	самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Модуль I.										
Змістовий модуль 1. ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ І ОСОБИСТІСТЬ ПЕДАГОГА										
Тема 1. Загальні засади педагогічної професії	9	2	2		5	11	1			10
Тема 2. Учитель як суб'єкт педагогічної діяльності	9	2	2		5	12	1	1		5
Тема 3. Вимоги до професійної підготовки вчителя	10	2	2		6					5
Тема 4. Педагогічне спілкування, його структура, функції, стилі. Мистецтво педагогічного спілкування.	9	2	2		5	12	1	1		10
Разом за змістовим модулем 1	37	8	8		21	35	3	2		30
Змістовий модуль 2. ПІДГОТОВКА ПЕДАГОГА У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ										
Тема 5. Заклад вищої освіти і організація освітнього процесу в ньому	10	2	2		6	12	1	1		10
Тема 6. Організація навчальної, наукової та самостійної роботи здобувача вищої освіти	13	2	4		7	11		1		10
Тема 7. Здоровий спосіб життя здобувача вищої освіти	8	2			6	11		1		10
Тема 8. Самовиховання і саморозвиток педагога	12	2	4		6	11		1		10
Разом за змістовим модулем 2	43	8	10		25	45	1	4		40
ІНДЗ	10			10		10			10	
Усього годин	90	16	18	10	46	90	4	6	10	70

6. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1		
1	Характеристика педагогічної професії	2
2	Вчитель як суб'єкт педагогічної діяльності	2
3	Вимоги до професійної підготовки вчителя	2
4	Педагогічне спілкування	2
Змістовий модуль 2		
5	Вища педагогічна освіта як структурна ланка системи освіти України	2
6	Організація освітнього процесу у сучасних закладах вищої освіти	2
7	Педагогічна практика в системі професійної підготовки майбутнього вчителя. Ознайомлення із системою роботи вчителя біології. (Заняття проводиться у закладі загальної середньої освіти)	2
8	Професійне самовиховання педагога	2
9	Професійний саморозвиток педагога	2
	Всього	18

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти під час самостійної роботи та на практичних заняттях

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
7 балів	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує завдання стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
6 балів	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки. Розв'язує завдання переважно стандартним способом.
5 балів	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Розв'язує завдання виключно стандартним способом, але допускає при цьому незначні помилки.
4 бали	Здобувач вищої освіти не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки. Практичні завдання виконує із значними помилками.
3 бали	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань. Під час виконання практичних завдань допускає багато помилок і неточностей.
2 бали	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді. Із значними недоліками виконує практичні

	завдання.
1 бал	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Студент демонструє нездатність виконати практичні завдання.

7. Завдання для самостійної роботи

№ п/п	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин
Змістовий модуль 1.			
1.	Тема 1. Загальні засади педагогічної професії.	Користуючись каталогами, картотекою періодичних видань, інформаційними джерелами мережі Інтернет, скласти бібліографію з 10–15 джерел з проблеми формування творчої індивідуальності педагога.	5/10
2.	Тема 2. Учитель як суб'єкт педагогічної діяльності	Складіть схему «Педагогічні здібності вчителя»	5/5
3.	Тема 3. Вимоги до професійної підготовки та особистісних якостей вчителя біології та основ здоров'я	Зобразити схематично абстрактну модель ідеального вчителя. Складіть схему «Професіограма особистості педагога». Скласти логічну схему «Складові педагогічної культури»	6/5
4	Тема 4. Педагогічне спілкування, його структура, функції, стилі. Мистецтво педагогічного спілкування.	Скласти рекомендації щодо підвищення ефективності спілкування вчителя	5/10
Змістовий модуль 2.			
5.	Тема 5. Вищий педагогічний навчальний заклад і організація освітнього процесу в ньому.	Скласти перелік форм організації навчання у ЗВО, коротко розкрити зміст кожної.	6/10
6.	Тема 6. Організація навчальної, наукової та самостійної роботи здобувача вищої освіти	Скласти блок-схему «Форми контролю знань у ЗВО»	7/10
7.	Тема 7. Здоровий спосіб життя здобувача вищої освіти.	Скласти пам'ятку «Збереження здоров'я здобувача вищої освіти»	6/10

8.	Тема 8. Самовиховання і саморозвиток педагога	Проаналізувати вплив особистості вчителя на становлення вас як особистості. Викласти свої думки у розповіді на одну із запропонованих тем: «Учитель у моєму житті», «Учителі, які вплинули на мою долю», «Мій улюблений педагог»	6/10
	Всього		46/70

Самостійна робота здобувачів вищої освіти (вивчення джерел інформації, виконання практичних завдань), спрямована на поглиблене вивчення програмового матеріалу.

Поточне оцінювання самостійної роботи студентів за кожною темою навчальної дисципліни здійснюється під час практичної роботи.

8. Індивідуальні навчально-дослідні звання та критерії їх оцінювання

ІНДЗ виконуються у формі написання індивідуального портфоліо. Портфоліо робіт – зібрання різних творчих, друковані матеріали, власні розробки, виступи, доповіді тощо

Тематика ІНДЗ

1. Професійний етикет вчителя.
2. Вимоги до іміджу педагога.
3. Вплив іміджу вчителя на результати освітнього процесу.
4. Формування індивідуального стилю педагогічної діяльності.
5. Професійна компетентність вчителя.
6. Підхід «Управління собою як корпорацією».
7. Поглиначі часу в тайм-менеджменті.
8. Основні правила ефективного планування дня.
9. Риторика в повсякденному житті.
10. Самопрезентація. Прийоми для створення сприятливого враження.
11. Кар'єра вчителя. Етапи побудови кар'єри.
12. Синдром емоційного вигорання.
13. Основні заходи профілактики і лікування емоційного вигорання.
14. Стадії адаптації в соціальному середовищі.
15. Як краще адаптуватися до навчання у ЗВО.
16. Стили педагогічного спілкування.
17. Вимоги до педагогічної комунікації, особливості педагогічного спілкування, стилі та види спілкування.
18. Вербальна, невербальна, комп'ютерна комунікація педагога згідно вимог сучасного інформаційного суспільства.
19. Емоційний інтелект.
20. Поведінка педагога в конфліктній ситуації.

Критерії оцінювання ІНДЗ

Критерії	Кількість балів
Співвідношення змісту із темою портфоліо	1
Повнота виконання роботи	2
Наявність широкого спектру елементів портфоліо (наприклад, письмові роботи, виготовлені наочні матеріали, відеоматеріали).	2
Якість оформлення і представлення матеріалів	2
Всього	7

Шкала оцінювання ІНДЗ

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	6-7	Відмінно
Достатній	4-5	Добре
Середній	2-3	Задовільно
Низький	0-1	Незадовільно

9. Методи навчання

Лекції, практичні роботи, самостійна робота студентів, робота із науково-методичною літературою та іншими джерелами знань.

На лекційних заняттях застосовуються:

- технологія проблемного навчання;
- технологія дослідницького навчання (аналіз педагогічних ідей і поглядів видатних мислителів і педагогів, аналіз першоджерел, рішення проблемно-пізнавальних завдань).

На практичних заняттях застосовуються:

- технологія проведення ділових і рольових ігор (в т.ч. моделювання ситуацій спілкування педагогів-дослідників, прецедентні дискусії, диспути і дебати по можливості за участю запрошених експертів та фахівців);

- технологія проектування індивідуальної освітньої траєкторії.

У процесі самостійної роботи рекомендуються до використання:

- технологія організації самостійної роботи суб'єктів освіти;
- проблемно-пошукова (дослідницька) технологія;
- педагогічна технологія формування рефлексивних здібностей.

10. Методи контролю

Поточне оцінювання, оцінювання ІНДЗ, підсумковий тест.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль I								Модуль II (ІНДЗ)	Модуль III Підсумковий тест	Разом
63										
ЗМІ				ЗМІІ				7	30	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8			
7	7	7	7	7	7	7	14			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
A	90-100	Відмінно
B	82-89	Добре
C	75-81	Добре
D	67-74	Задовільно
E	60-66	Задовільно
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Критерії оцінювання за національною шкалою

Оцінка А «5» («відмінно») (90–100): студент виявляє міцні, глибокі та системні знання навчально-програмованого матеріалу; відповідь студента повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення навчального матеріалу; демонструє вміння самостійно знаходити та користуватися джерелами інформації, критично оцінювати окремі нові факти, явища, ідеї, встановлювати причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки, робити аргументовані висновки; користується широким арсеналом засобів доказів власної думки, вирішує складні проблемні завдання; виявляє варіативність мислення і раціональність у виборі способів розв'язання практичних завдань; творчо застосовує професійні вміння і навички; вміє пов'язати теорію з практикою; володіє культурою викладу інформації, мова студента грамотна.

Оцінка В «4» («добре») (82–89): студент виявляє міцні, повні, ґрунтовні знання навчально-програмованого матеріалу; демонструє розуміння основоположних теорій і фактів, вміння аналізувати, порівнювати та систематизувати інформацію, встановлювати зв'язок з обраною професією та робити висновки; використовує загальновідомі докази у власній аргументації; вільно застосовує матеріал у стандартних ситуаціях; відповідь студента в цілому правильна, логічна та достатньо обґрунтована, однак при відповіді та виконанні практичних завдань допускає несуттєві помилки; рівень мовленнєвої культури відповідає загальноприйнятим нормам.

Оцінка С «4» («добре») (75–81): студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, проте його знання недостатньо глибокі та осмислені; відповідь на рівні загальних уявлень про предмет; демонструє деяке порушення логічності й послідовності викладу матеріалу; виявляє вміння частково аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити певні, але неконкретні й неточні висновки; не вміє пов'язати теоретичні положення з практикою; має фрагментарні навички в роботі з джерелами інформації; виявляє невисоку культуру викладу знань.

Оцінка Д «3» («задовільно») (68–74): студент фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу; має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення; виявляє елементарні знання фактичного матеріалу; викладає матеріал уривчастими реченнями, при відповіді допускає суттєві помилки, які не здатен виправити після коректування запитань; недостатньо володіє розумовими операціями; відсутні уміння і навички у роботі з джерелами інформації; не вміє логічно мислити та викласти свою думку.

Оцінка Е «3» («задовільно») (60–67): має мінімально достатні знання з дисципліни, зі значними помилками; у загальному недостатньо орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; не досить впевнено, з суттєвими помилками застосовує знання в практичних ситуаціях.

Оцінка FХ «2» («незадовільно») (35-59) (з можливістю повторного складання): студент не має мінімально достатніх знань з дисципліни; погано або зовсім не орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; не виявляє навичок застосовування знань у практичних ситуаціях; демонструє; не виявляє творчі уміння застосовування знань, навичок у навчально-дослідній та практичній діяльності.

Оцінка F «2» («незадовільно») (0–34) (з обов'язковим повторним курсом): не має мінімально достатніх знань з дисципліни; погано або зовсім не орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; не виявляє навичок.

12. Методичне забезпечення

1. Робоча програма із дисципліни.
2. Конспекти лекцій.
3. Розробки практичних робіт.

13. Рекомендована література

Базова

1. Бути вчителем: Навчально-методичний посібник з курсу «Вступ до спеціальності» / Укл. О.В. Більська. Вінниця: ТД «Едельвейс и К», 2012. 296 с. URL : https://library.vspu.edu.ua/repozitarij/repozit/texti/navchalni/buti%20vchitelem_posibnik_vstup%20do%20specialnosti.pdf
2. Вступ до спеціальності: методичні рекомендації до навчальної дисципліни для студентів І курсу факультету психології та соціальної роботи спеціальності 013 Педагогічна освіта / уклад.: Л. О. Дубровська, В. Л. Дубровський. Ніжин: НДУ ім. М.Гоголя, 2020. 150 с. URL : <http://lib.ndu.edu.ua/dspace/bitstream/123456789/2175/1/%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D1%82.pdf>
3. Драчук С.П. Вступ до спеціальності: курс лекцій. Вінниця: Глобус-прес, 2008. 40 с.
4. Козак В. М. Інноваційні технології у шкільній освіті. К.: Центр учбової літератури, 2022. 280 с.
5. Мазоха Д.С. На шляху до педагогічної професії (Вступ до спеціальності): навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. С. 83–86.
6. Маляр Л.В., Кухта М.І. Вступ до спеціальності з основами педагогіки: методичні
7. Рацул А.Б. Педагогіка: інформативний виклад: навч. посіб. Київ: Слово, 2016. 344 с. рекомендації до практичних занять і самостійної роботи. Ужгород : ДВНЗ «УжНУ», 2022. 34 с. URL : <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/45514>
8. Синявський В.В. Професіограми і психограми професій педагогічного спрямування : метод. посібник. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 84 с. URL : http://ipood.com.ua/data/NDR/Psychology/2014_Suniavskyi_posibnyk.pdf
9. Фіцула М.М. Вступ до педагогічної професії : навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. Тернопіль : Навчальна книга «Богдан», 2011. 168 с. URL : https://epkmoodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/58657/mod_resource/content/1/vstup_do_piedagho_ghichnoyi_prof_-_mikhailo_fitsula.pdf

Допоміжна

1. Бобрицька В. Як зберегти психічне здоров'я. 2002. № 15. С. 8–10.
2. Борзих А.П. Окаєлов В.М. Виховний аспект модульно-рейтингового контролю знань студентів. Проблеми освіти: науково-методичний збірник. Київ, 2001. Вип. 23 С.62–65.
3. Винарчук Т.М. Роль і значення освітніх Веб-ресурсів у забезпеченні безперервної освіти педагога. URL. <https://cutt.ly/0wlli6t>
4. Вітюк В.В. Інноваційні технології професійного розвитку педагогів: Державна програма «Вчитель». 2002. №23–24 (Червень). С. 3–23.
5. Жадан Л. В., Жадан В. П. Педагогічний словник. Харків. Вид. група «Основа», 2018. 144 с. (Бібліотека журналу «Управління школою»; Вип. 10 (189)).
6. Зайченко І.В. Теорія і методика професійного навчання: навч. посіб. 2-ге вид. доповн. і переробл. Київ: Ліра-К, 2016. 580 с.
7. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, від 14 грудня 2016 р. №988-р.
8. Ляшенко О.І. На шляху до нової української школи: концептуальні засади і виклики. Педагогіка і психологія. 2017. № 3. С. 5–12.
9. Мешко Г.М. Програма навчального курсу «Професійне здоров'я педагога» [для студентів вищих педагогічних навчальних закладів] (за вимогами кредитно-трансферної системи організації навчального процесу). Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2008. 34 с.
10. Мешко Г.М. Професійне здоров'я педагога як умова ефективної виховної діяльності . URL : <https://studentam.net.ua/content/view/7664/97/>
11. Мешко О.І., Мешко Г.М. Синдром «емоційного згорання» вчителя у контексті професійної діяльності шкільного психолога. *Психолого-педагогічні засади професійного становлення особистості психолога*. Тернопіль, 2003. Ч.3. С. 104-112.

12. Нова українська школа: ключові новації в освіті. Новий Закон України «Про освіту», 2017 р.
13. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / za zag. red. H.M. Bibik. Kyiv : Litera LTD, 2018. 160 s.
14. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / Pid zag. red. Bibik H.M. Kyiv: TOB «Vydavnyчий дiм «Плеяди», 2017. 206 с.
15. Носовець Н.М. Педагогічна практика майбутніх учителів в країнах Європи і в Україні. *Вісник Чернігівського національного пед. ун-ту*. Вип. 90. Серія: Педагогічні науки. Чернігів, 2011. С. 115–119.
16. Онищенко Н. Організаційно-методичні засади педагогічної практики в системі професійного становлення майбутнього вчителя. *Рідна школа*. №11(листопад), 2012. С.28–33.
17. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / З.Н. Курлянд, Р.І. Хмелюк, А.В. Семенова та ін.; за ред. З.Н. Курлянд. Київ : Знання, 2007. 495 с.

14. Інформаційні ресурси

1. Державний стандарт базової середньої освіти <https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrainska-shkola-2/derzhavniy-standart-bazovoi-serednoi-osviti>
2. Закон України «Про повну загальну освіту». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20>.
3. Конвенція про права дитини : URL : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_021
4. Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи. <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
5. Про затвердження професійного стандарту за професіями "Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти", "Вчитель закладу загальної середньої освіти", "Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)". <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20>